

2. Закон України «Про аудиторську діяльність» // Відомості Верховної Ради України від 08.06.1993. – 1993 р., № 23, стаття 243.
3. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» // Офіційний вісник України від 17.12.2010. – 2010 р., № 94, стор. 15, стаття 3334, код акту 53839/2010.
4. Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» // Відомості Верховної Ради України від 30.03.1993. – 1993 р., № 13, стаття 110.
5. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» // Офіційний вісник України від 14.12.2012. – 2012 р., № 93, стор. 66, стаття 3767, код акту 64622/2012.
6. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року // Офіційний вісник України від 17.06.2005. – 2005 р., № 22, стор. 75, стаття 1224, код акту 32516/2005.
7. Стандарти внутрішнього аудиту // Офіційний вісник України від 11.11.2011. – 2011 р., № 85, стор. 91, стаття 3131, код акту 58916/2011
8. Закон України «Про аудиторську діяльність» // Відомості Верховної Ради України від 08.06.1993. – 1993 р., № 23, стаття 243.

Федчишин Сергій Анатолійович

асистент кафедри адміністративного права
Національного університету

«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

**ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО
ПАРТНЕРСТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ
ЗАКОРДОННИХ
ДИПЛОМАТИЧНИХ УСТАНОВ (ДОСВІД США)**

За сучасних умов значної активізації тероризму та міжнародних конфліктів дедалі частішають випадки протиправних посягань на закордонні дипломатичні установи держав світу, у тому числі й України. Так, лише за останні п'ять років було зафіксовано близько десяти посягань на закордонні дипломатичні установи України (в Іраку, Росії, Сирії, Туреччині, Фінляндії та ін.). Зокрема, мали місце збройні напади на дипломатичні установи, у тому числі з використанням вибухівки, пошкодження їх майна, погроза вбивством тощо. У зв'язки з цим значної актуальності набуває проблема вдосконалення системи забезпечення безпеки дипломатичних установ України, визначення існуючих, проте не використовуваних резервів, які дозволили б підвищити її ефективність. Безпосередньо це стосується партнерства держави і приватного сектору у забезпеченні безпеки дипломатичних установ, що вже тривалий час використовується зарубіжними країнами. На особливу увагу заслуговує досвід США, в якій відповідна практика набула чи не найбільшого розвитку.

Державно-приватне партнерство у забезпеченні безпеки закордонних дипломатичних установ США за сучасних умов розглядається як системна та багатовимірна взаємодія Держдепартаменту та інших органів влади США з приватними партнерами, спрямована на забезпечення стану захищеності працівників цих установ і членів їх сімей, будівель та іншого майна установ від протиправних посягань. До відповідних приватних партнерів належать: (а) суб'єкти корпоративної безпеки – служби (відділи) внутрішньої безпеки приватних американських компаній, що здійснюють господарську діяльність за кордоном; (б) суб'єкти контрактної безпеки – приватні компанії, що спеціалізуються на наданні різного роду платних послуг у сфері забезпечення безпеки; (в) громадські організації та окремі громадяни (як громадяни США, так і будь-які інші приватні особи), що надають допомогу або беруть участь у забезпеченні безпеки закордонних дипломатичних установ США та ін.

Важливого значення має аналіз форм державно-приватного партнерства у сфері забезпечення безпеки дипломатичних установ США, що є досить різноманітними. В якості таких відзначимо діяльність Консультативної ради з питань забезпечення безпеки за кордоном (Overseas Security Advisory Council), функціонування спеціальних програм, спрямованих на залучення громадськості до запобігання злочинів проти дипломатичних установ США (зокрема «Rewards for Justice Program») та ін. При цьому, чи не найбільш поширеною формою такого партнерства є аутсорсинг державних функцій із забезпечення безпеки дипломатичних установ, особливості якого розглянемо докладніше.

Загалом під аутсорсингом послуг у сфері безпеки (англ. «outsourcing», скорочення від «outer-source-using» – використання зовнішнього джерела або ресурсу) прийнято розуміти повну або часткову передачу функцій обслуговування та управління системою захисту зовнішньому виконавцю на визначений час, який має забезпечити належну якість таких послуг. Передача функцій із забезпечення безпеки має договірно-правову основу і оформлюється контрактом між державою та відповідними приватними компаніями безпеки.

Так, аутсорсинг послуг безпеки, у тому числі й щодо дипломатичних установ США, набув значного поширення в США після трагічних подій 11 вересня 2001 р. Основними причинами звернення Державного департаменту США до аутсорсингу стали з однієї сторони необхідність забезпечити належну безпеку дипломатичних установ в умовах триваючих міжнародних, у томі числі воєнних, конфліктів за участю США, стрімке поширення міжнародного тероризму та політично вмотивованого насильства проти американських дипломатів та майна дипломатичних установ, а з іншої – обмеженість необхідних кадрових ресурсів та бажання оптимізувати систему управління безпекою дипломатичних установ США, особливо у «гарячих точках», підвищити її ефективність та скоротити фінансових витрати тощо.

Про розмах аутсорсингу дипломатичної безпеки США красномовно свідчить той факт, що за сучасних умов з-поміж 3400 співробітників Бюро дипломатичної безпеки Держдепартаменту США близько 90 % складають працівники приватних фірм. Більше 2/3 охоронців дипломатичних установ США сьогодні є представники саме приватного сектору безпеки тощо. Аналіз законодавства США, договорів аутсорсингу та практики їх реалізації дозволяє зробити наступні зауваження щодо особливостей вказаного співробітництва.

По-перше, відповідними контрагентами Держдепартаменту США стають перевірені часом світові бренди у сфері приватної безпеки, що мають потужну міжнародну мережу та представництва у країнах перебування дипломатичних установ США, необхідний досвід роботи тощо. В якості прикладу відзначимо такі компанії безпеки як «Securitas Security Services», «Blackwater», «Triple Canopy», «DynCorp International», «G4S Government Solutions» та ін. При цьому, особливістю є те, що Держдепартамент США не обмежується однією приватною компанією, а застосовує послуги ряду фірм безпеки одночасно.

По-друге, приватні компанії безпеки відповідно до контрактів можуть використовуватись для забезпечення безпеки дипломатичних установ США у будь-якій іноземній державі. Проте, пріоритетною сферою їх застосування є держави з високим рівнем небезпеки («high threat environments»), що може бути спричинений війною, політичною кризою, революційними подіями та іншими факторами. Наприклад, у 2000 році Держдепартамент США в межах проекту «Worldwide Personal Protective Services» (WPPS I) уклав контракти з приватними компаніями безпеки для захисту дипломатичних установ США в Афганістані, Боснії, Гаїті, Ізраїлі, Іраку та Палестині. У 2005 році наступним етапом проекту (WPPS II) стало підписання нових договорів аутсорсингу із забезпечення дипломатичної безпеки в тих же країнах, а також Пакистані тощо.

По-третє, приватні компанії безпеки використовуються не замість, а на підсилення державних суб'єктів забезпечення безпеки дипломатичних установ США (агентів Бюро дипломатичної безпеки

Держдепартаменту, Центрального розвідувального управління, корпусу морської піхоти Військово-Морських Сил США та ін.). При цьому, держава залишає за собою право спрямування, координації та контролю діяльності приватних компаній. Такі завдання реалізуються офіцером безпеки (Regional Security Officer) або агентом Бюро дипломатичної безпеки Держдепартаменту (DS Special Agent in Charge) у країні перебування дипломатичної установи США. Підтвердженням цього зокрема є результати розслідування вбивства американського посла та інших дипломатів у Лівії (м. Бенгазі, 11 вересня 2012 року), проведеного Конгресом США. Як встановлено розслідуванням парламенту, в момент нападу на консульство США його безпеку поряд із приватними охоронцями британської компанії «Blue Mountain» забезпечували також п'ять агентів Бюро дипломатичної безпеки Держдепартаменту США, співробітники ЦРУ та сили місцевої міліції.

По-четверте, має місце не повний, а частковий аутсорсинг. Приватні компанії виконують досить різноманітні функції із забезпечення безпеки, проте за виключенням тих, що належать до традиційних функцій спецслужб (контррозвідувальне забезпечення, криптографічний захист інформації та ін.). Основним завданням приватних партнерів безпеки за сучасних умов є фізична охорона та захист від терористичних та інших протиправних (злочинних) посягань співробітників дипломатичних установ США та членів їх сімей, офіційної резиденції, транспорту та іншого майна дипломатичної установи, її техніки, документів та інших матеріальних носіїв інформації, у тому числі з обмеженим доступом. Для цілей охорони приватні компанії безпеки забезпечують збройний захист (у державах, які дозволяють застосовувати зброю приватним охоронцям), патрулювання території, відеоспостереження, перевірка та пропуск відвідувачів до приміщення установи, перевірка пошти та інших речей, що надходять до установи тощо. Поряд із охоронною діяльністю приватні компанії надають також послуги навчання (тренування) персоналу з питань безпеки, медичного обслуговування, перекладу іноземних мов та ін.

Підсумовуючи викладене, підкреслимо важливість відповідного досвіду США для розвитку системи забезпечення безпеки дипломатичних установ України за кордоном, доцільність його подальшого дослідження та практичного застосування в Україні. При цьому, запроваджуючи цей зарубіжний досвід, слід обов'язково зважати як на його переваги, так і недоліки, враховувати особливості вітчизняної системи забезпечення безпеки дипломатичних установ за кордоном, реалії сучасного стану її правового, кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення, а також ряд інших факторів.

Борбунюк Олексій Олександрович

аспірант кафедри адміністративного права
Національного університету

«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ВНУТРІШНЬОЇ УЗГОДЖЕНОСТІ СИСТЕМИ НОРМАТИВНО- ПРАВОВИХ АКТІВ

Система права є внутрішньо погодженою і несуперечливою[1, с. 36], що обумовлює одночасне з прийняттям будь-якого закону внесення змін до усіх зв'язаних з ним законів. Таке ж правило стосується і нормативно-правових актів, у тому числі у сфері приватно-правового регулювання, оскільки прийняття закону має тягти одночасне внесення змін не тільки до відповідної сукупності законів, але й до нормативно-правових актів, які за своєю змістовною спрямованістю підпадають під дію суспільних відносин, врегульованих законом. Будь які зволікання з таким узгодженням хибно впливають на правозастосовчу практику, тягнуть порушення прав та законних інтересів юридичних та фізичних осіб. Про свідчить наступне: Кабінет Міністрів України (далі - КМУ) відповідно до п. 8 ст. 2 Закону України «Про Кабінет Міністрів України»[2] від 07.10.2010 участь у реалізації державної митної політики, шляхом